

www.oljan.fo

Jan Müller

02 - 02 - 2013

Grønlandskir politikarar persónlig áhugamál í námsídnaði

Bæði politikarar og embætisfólk hava persónlig áhugamál í námsídnaðinum í Grønlandi, og tað hevur elvt til mikið kjak, tí námsídnaðurin kemur at spæla ein sera stóran leiklut framyvir. Hetta skrivar Politiken um dagarnar, sum hevur tosað við tveir serfrøðingar, Anders Meilvang og Steen Rønsholdt. Við at hyggja eftir framstandandi politikarum og embætisfólkum, núverandi eins væl og fyrrverandi, er greitt, at fleiri teirra hava tøtt persónlig sambond við feløg, sum royna at gera seg galdandi í grønlandska námsídnaðinum. Enn er einki prógvað um nepotismu ella vina- og kenningapolitikk, men bondini eru so tøtt, at tey aftur og aftur øsa grønlandska samfelagið. Somuleiðis hevur tað fingið serfrøðingar at seta spurnartekin við gegnið hjá hesum fólkunum. Eitt nú hava landsstýrisformaðurin Kuupik Kleist og ráevnisráðharrin Ove Karl Berthelsen stovnað málsfelagið GreenGems, sum teir báðir róku inn til 2009, tá teir lótu nevdarsessir sínar víðari til konur sínar sum framvegis hava hesar nevdarsessir. Berthelsen var somuleiðis við at stovna flutningsfyrirøkuna Kamma Aps, sum eftir øllum at døma fer at vinna nógvan pening, um ætlaða aluminiumsverkið verður veruleiki. Hann var sameigari tey bæði fyrstu árin í síni ráðharratíð, men seldi í 2011 sín ognarlut í fyrirøkuni. Fyrrverandi landsstýrisformaðurin Lars Emil-Johansen er eitt annað dømi. Meðan hann sat á fólkatingi fram til 2011, hevði hann tøtt bond við bæði náms- og oljuídnaðin. Millum annað í leiklutinum sum formaður í avstralska námsfelagnum GME. Fleiri onnur dømi eru, og serfrøðingar meta, at sum heild er samantvinnan av politiskum og persónligum áhugamálum ov nógv av tí góða. Tað er ikki ein lögfrøðisligur trupulleiki, men ein moralskur trupulleiki. Tað er óheppið, at embætisfólk og politikarar við týðandi sessum, beinleiðis luttaka í vinnuni. Tá tú hevur ella hevur havt eitt álitisstarv í tí almenna, so kennir tú skipanina út og inn og veit betri enn nakar annar, hvørjar knøttar tú

skalt trýsta á, sigur sakførarin Anders Meilvang frá felagsskapinum Transparency Greenland. Somuleiðis ávarar professarin í fyrisingarrætti á lærda háskúlanum í Keypmannahavn, Københavns Universitet, Steen Rønsholdt um vina- og kenningapolitikk. Við einans 50.000 íbúgvum er tað sjálvandi ein avmarkað nøgd av politikarum. Tá er eisini lætt at ímynda sær, at nakrir teirra eisini eru at síggja í vinnulívinum. Tað er problematiskt, tí tá kann bland koma í áhugamálini, sigur Rønsholdt. Sjálvur landsstýrisformaðurin, Kuupik Kleist, hevur ongar viðmerkingar til atfinningarnar. Ráevnisráðharrin Ove Karl Berthelsen sær hinvegin ongan trupulleika í hesum. Eg haldi, at vit hava eina skilagóða skipan, bæði tá tað kemur til tað politiska og vinnuliga. Grønland er ikki øðrvísi enn onnur smá samfeløg. Orkan og evnini eru avmarkað, og ikki øll fólk hava møguleika at gera íløgur, sigur hann. Í mars í fjør vísti ein óheft kanning, at grønlandska skipanin er viðbrekin, tá tað kemur til mutur. Millum annað varð ført fram, at tað var trupult at hava eftirlit við myndugleikunum. Kelda - politiken.dk